

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
LANGE HOUSTRAAT 28-30 · 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 11 December 1952

Ref. No. 14283

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 64758

FC

CODETELEGRAM

MP, Wnd MP, Z,
Minuor, DGIN,
DEW, -/PL, -/AZ.

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 11-12-52

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 11-12-52

GEHEIM

De afwezigheid van de President, die rust houdt op Bali, en van Wilopo en andere PNI Kabinetsleden voor het bijwonen van het Congres hunner partij, dat momenteel in Surabaya wordt gehouden, maakt betrouwbare berichtgeving over het stadium, waarin de oplossing van de affaire van 17 October momenteel verkeert, uiterst moeilijk. Verder draagt een stroom van tegenstrijdige berichten in de pers bepaald niet bij tot verheldering van het inzicht in de huidige situatie. Wilopo vertrok 8 dezer naar Bali, waar hij Sukarno een uitgewerkt voorstel voorlegde inzake de verder door de Regering te nemen maatregelen. Hij had daar tevens een ontmoeting met Luitenant Kolonel Warouw (Makassar) en zijn stafofficieren, die, zoals ik U meldde bij mijn nummers 23999 en 94003 thans in Surabaya zijn voor een conferentie met de leiding van de Brawidjaja divisie. Warouw en de zijnen hebben in Bali contact met de President en Wilopo gehad. Over hetgeen zich thans te Surabaya afspeelt, is nog niets bekend. Hedenmorgen was geen telefonisch contact met Surabaya mogelijk. Volgens Merdeka heeft de Brawidjaja divisie op 3 December een aantal eisen aan de Regering geformuleerd onder andere inhoudende het aftreden van de Sultan, Simatupang en Ali Budjardjo. Nadat Bambang Sugeng, naar ik uit zeer betrouwbare bron vernam, in beginsel een benoeming tot Chef Staf van de Landmacht had aanvaard, is hij Zaterdag van hier naar Bali gegaan en liet hij de Regering Zondagavond telegrafisch weten, dat hij nader had besloten zich niet voor genoemde functie beschikbaar te stellen. Intussen schijnt hij na zijn terugkeer in Surabaya bepraat te zijn door Wilopo en is de kans, dat hij toch een benoeming zal accepteren, aanmerkelijk gestegen. Volgens een uitlating van Rum aan een mijner relaties dd 10 dezer voelt het Kabinet zich volstrekt niet uitgeleverd aan de wil van Sukarno, omdat bij eventueel aftreden van de Regering de vorming van een nieuw Kabinet op zeer grote moeilijkheden zou stuiten. Vandaar dat men er op rekent, dat Sukarno zal instemmen met de voorstellen hem door Wilopo gedaan. Deze zouden onder andere inhouden de vervanging van een aantal hoge officieren, maar handhaving - voorlopig - van Ali Budjardjo en Simatupang. Rum is verder van mening, dat Wilopo zonder vleerscheuren het PNI Congres heeft overleefd en Rum zeide, dat de positie van het Kabinet sinds 17 October sterker is geworden: "Op 17 October konden wij alleen maar verklaren: er is geen coup d'état geweest, maar op 22 November konden wij de schuldigen aanwijzen en hun bestrafing aankondigen". Ook al zou de Sultan moeten overgaan tot beschikbaar stelling van zijn portefeuille dan zal dit naar Rum's mening niet noodzakelijk een Kabinetscrisis tengevolge hebben, omdat de solidariteit van de PSI Ministers met de Sultan geenszins zeker is en zelfs het aftreden van enige Ministers niet de val van het Kabinet tengevolge zou

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladdpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

-2-

ref.nr. 14283

CODETELEGRAM

GEHEIM

hebben. Ik geef deze uitlatingen van Rum curiositeitshalve volledig weer, al sta ik tegenover dit ietwat geforceerd klinkende optimisme nogal gereserveerd. Wilopo wordt heden van Surabaja terugverwacht. Het Kabinet zal morgen weer bijeenkomen ter bespreking van het door Wilopo uit te brengen verslag van zijn onderhoud met Sukarno. Tevens staat op de agenda van deze vergadering het vraagstuk van de Nederlandse Militaire Missie. Nog steeds is niet geantwoord op onze nota inzake de Nederlandse Militaire Missie van 12 November. Ik hoop op deze kwestie Maandag terug te komen.

VAN ITTERSUM 358

FC/MR

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.